

Magyar verzió

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar - orvos osztatlan képzés

A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:

Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet

A tárgy neve: Igazságügyi orvostan haladóknak (ami a blokkból kimaradt)

Angol nyelven: -

Német nyelven: -

Tantárgy kreditértéke: 2

Szemeszter: 9-10. szemeszter

(amelyben a mintatanterv szerint történik a tantárgy oktatása)

Heti óraszám	Előadás	Gyakorlat	Szeminárium
2	2	0	0

Féléves óraszám	Előadás	Gyakorlat	Szeminárium
28	0	5	23

Tantárgy típusa:

kötelezően választható

Tanév:

2024/25

Kötelezően- vagy szabadon választható tantárgy esetén a képzés nyelve:

magyar

Tantárgy kódja:

AOVPIB1172_1M

(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)

Tantárgyfelelős neve: Dr. Magyar Lóránt Gergely (klinikai szakorvos)

Tantárgyfelelős munkahelye, telefonos elérhetősége: Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet

Tantárgyfelelős beosztása: egy. tanár

Tantárgyfelelős habilitációjának kelte és száma: 2007.05.30., 248/2007

A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvosképzés kurrikulumában:

A tantárgy célja olyan igazságügyi orvosszakértői ismeretek elsajátítása, melyek túlterjednek az általános orvos kompetenciáján, azonban a klinikai gyakorlatban előfordulhatnak, illetve hasznosak lehetnek az egészségügyi dolgozó számára tanúként, vagy akár terheltként is büntető- és polgári ügyekben. Kiemelt feladata a tárgynak az idegenkezűség készségi felismerése sérülések

értékelése alapján, az egészségkárosodás megítélése a 7/2012-es NEFMI Kormányrendelet rendelkezéseire figyelemmel, illetve a blokkrendszerű oktatás kapcsán nem érintett, de közismert klasszikus igazságügyi orvostani témakörök feldolgozása.

A tantárgy feldolgozásának módja (előadás, csoportmunka, gyakorlat stb.):

A hallgatóink előadás formájában kis csoportban az igazságügyi orvostan bizonyos (később felsorolt) témaköreiről hallanak előadásokat.

A gyakorlati képzés során:

- csontmaradványokat vizsgálnak kis csoportban
- sérüléseket vizsgálnak és értékelnek egyénileg
- egészségkárosodást vizsgálnak és minősítenek egyénileg

A **sérülések értékelésével kapcsolatos eset bemutatása** rövid prezentációként oktató felügyelete mellett történik, aki az esettel kapcsolatban további kérdéseket tehet fel, illetve az oktató értékeli a hallgató munkáját.

Az **egészségkárosodás értékelésével** kapcsolatos eset bemutatása rövid prezentáció formájában történik, oktató felügyelete mellett, aki az esettel kapcsolatban további kérdéseket tehet fel, illetve az oktató értékeli a hallgató munkáját.

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:

Az igazságügyi szakértői szemlélet alapelveinek elsajátítása.

Idegenkezűségekre jellegzetes sérülésmintázat felismerése.

Egészségkárosodás orvosszakértői megítélése.

Alapvető egészségügyi jogi ismeretek.

Tantárgyi kimeneti javaslat (kapcsolódó tárgyak megjelölése KÓDJA):

Orvosi etika, bioetika és jog

A tárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

Patológia II, Belgyógyászati propedeutika, Traumatológia

Jog-os önvédelem (avagy egészségügyi- és biztosítási jog, valamint orvosi felelősség a gyakorlatban kötelezően választható tantárgy) kötelezően választható társtantárgy nem kötelező előfeltétele a tárgy felvételének, azonban az ismeretanyag elmélyítésében segítséget nyújt.

Több féléves tárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, illetve engedélyezésének

felvételeire vonatkozó álláspont:

A tantárgyat az **I. félévben hirdetjük** meg.

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

Minimális létszám: 5 fő, maximális létszám 20 fő, jelentkezési sorrend alapján történik a hallgatók kiválasztása.

A tantárgyat az **ÁOK V. év I. félév hallgatói (9. szemeszter)**, valamint az **VI. év I. félév hallgatói (11. szemeszter)** számára hirdetjük meg.

A tárgy részletes tematikája amennyiben a tárgy modulokra osztható, kérem jelezze): (Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével, megjelölve a vendégoktatókat. Mellékletben nem csatolható! Vendégoktatókra vonatkozóan minden esetben szükséges CV csatolása!)

1. Bevezetés, Igazságügyi orvosszakértői szemlélet (2 tanóra) – dr. Magyar Lóránt
2. Igazságügyi szövetten (2 tanóra) – dr. Danics Krisztina
3. Igazságügyi személyazonosítás (1 tanóra elmélet és **1 tanóra gyakorlat**) – dr. Magyar Lóránt
4. Gyermekbántalmazás (2 tanóra) – Prof. Dr. Törő Klára
5. Igazságügyi fogorvostan (2 tanóra) – dr. Felszeghy Endre
6. Sérülések vizsgálata, idegenkezűség megítélése, feldolgozandó esetek kiosztása (2 tanóra) – dr. Magyar Lóránt
7. Esetfeldolgozás – sérülések vizsgálata (**2 gyakorlati** tanóra) – dr. Almádi Zsófia
8. Igazságügyi pszichiátria (2 tanóra) – dr. Kristóf Andrea
9. Egészségkárosodás orvosszakértői megítélése elméletben (2 tanóra), feldolgozandó esetek kiosztása - dr. Bokor János
10. Egészségkárosodás orvosszakértői megítélése a gyakorlatban (**2 gyakorlati** tanóra) – dr. Bokor János
11. Az orvos és az orvosszakértő szerepe a büntetőeljárásban bírói szemmel (2 tanóra) – dr. Idzigné dr. Novák Csilla (kúriai bíró)
12. Az orvos és az orvosszakértő szerepe a büntetőeljárásban ügyvédi szemmel (2 tanóra) – dr. Petrassy Miklós ügyvéd (egészségügyi és biztosítási szakjogász, ügyvéd, belgyógyász)
13. Bevezetés az egészségügyi jogi ismeretekbe, (2 tanóra) (Életvégi döntések, kezelés visszautasítása, eutanázia) I. – dr. Filó Mihály, ELTE ÁJK Büntetőjogi tanszék adjunktusa
14. Bevezetés az egészségügyi jogi ismeretekbe II. (2 tanóra) (Tájékoztatás és beleegyező nyilatkozat) – dr. Morvai Attila ügyvéd, (korábban ügyész)

Külső oktatók:

dr. Filó Mihály, PhD ELTE, LL, egyetemi adjunktus, ELTE ÁJK,

dr. Idzigné dr. Novák Csilla, PhD – SzE ÁJK, kúriai bíró Büntető Kollégium

dr. Petrassy Miklós ügyvéd, egészségügyi és biztosítási szakjogász, ügyvéd, belgyógyász

dr. Morvai Attila ügyvéd (korábban ügyész)

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései (ezek egyeztetése és az átfedések minimalizálása) - KÓDJÁNAK kiválasztása kötelező):

Igazságügyi orvostan - Magyar nyelvű aktív kurzus! Az idegennyelvű kurzusok más tárgykódon kerülnek meghirdetésre!, Belgyógyászati propedeutika, Belgyógyászati propedeutika, Pszichiátria, pszichoterápia, Orvosi etika, bioetika és jog

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége, az igazolás módja a foglalkozásokról való távollét esetén:

A szemináriumi és a gyakorlati tanórákon való jelenlét tekintetében a TVSZ szabályai az irányadók az aláírás megszerzéséhez.

Az aláírás további feltétele a sérüléssel és egészségkárosodással kapcsolatos esetek önálló feldolgozása és bemutatása.

A gyakorlati tanórák egyénileg is pótolhatók, felkészülést követően, azaz a sérülések- és az egészségkárosodás megítélésére szolgáló esetbemutatás tanórán kívül is lehetséges előzetes időpont egyeztetés alapján.

**A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban (beszámoló, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége):
(beszámoló, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége)**

A **sérülések értékelésével kapcsolatos eset bemutatása** a hallgatók számára kötelező előzetes egyéni felkészülés alapján az aláírás megszerzéséhez. A rövid (5, de legfeljebb 10 perc) hallgatói prezentáció oktató felügyelete mellett történik, aki az esettel kapcsolatban további kérdéseket tehet fel, illetve az oktató értékeli a hallgató munkáját. A feldolgozandó esetet a hallgató a prezentáció előtt legalább 2 héttel korábban megkapja. Az esetbemutatás a 7-es sorszámmal jelölt tanórán történik.

Az **egészségkárosodás értékelésével** kapcsolatos eset bemutatása a hallgatók számára kötelező előzetes egyéni felkészülés alapján az aláírás megszerzéséhez. A rövid (5, de legfeljebb 10 perc) prezentáció oktató felügyelete mellett történik, aki az esettel kapcsolatban további kérdéseket tehet fel, illetve az oktató értékeli a hallgató munkáját. A feldolgozandó esetet a hallgató a prezentáció előtt legalább 2 héttel korábban megkapja. Az esetbemutatás a 10-es sorszámmal jelölt tanórán történik.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje:

A hallgató a **sérülések értékelésével- és az egészségkárosodás értékelésével kapcsolatos egy-egy esetet** a bemutatás előtt legalább kéthéttel korábban kapja kézhez. A rendelkezésre álló adatok alapján a hallgató felkészül az esetről oly módon, hogy önállóan, röviden összefoglalja az eset lényegét, majd véleményt fogalmaz meg igazságügyi orvosszakértői szemlélettel. A referálás a tematikában 7-es és 10-es számmal jelölt tanórákon történik.

A félév aláírásának feltételei:

A szemináriumi és a gyakorlati tanórákon való jelenlét tekintetében a TVSZ szabályai az irányadók az aláírás megszerzéséhez.

Az aláírás további feltétele a sérüléssel és egészségkárosodással kapcsolatos esetek önálló feldolgozása és bemutatása a kijelölt oktató számára.

Számonkérés típusa:

projektfeladat

Vizsgakövetelmények (tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek ill. a vizsgaként elismert projektfeladat választható témakörei, teljesítésének és értékelésének kritériumai)

A hallgató értékelése háromfokozatú gyakorlati jeggyel történik, projektmunka elkészítése alapján. A hallgató feladata a megadott témalista alapján rövid prezentáció készítése, és bemutatása, azaz az igazságügyi orvostan egy kisebb területének önálló feldolgozása. Ugyanazon témát több hallgató nem választhatja!

Az érdemjegy kialakításának módja és típusa: (Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja, Az évközi számonkérések eredményeinek beszámítási módja, A jegymegajánlás lehetőségei és feltételei)

A hallgató a lent részletezett témalista alapján rövid, legfeljebb 10 perces prezentációt készít, melyet az előre meghatározott vizsgaidőpontokban a vizsgáztató számára bemutat. A prezentációt követően a hallgatónak meg kell válaszolnia a vizsgáztató kérdéseit, majd ez alapján történik a végső osztályzat megállapítása 3 fokozatú minősítési rendszerben (nem felelt meg / megfelelt / kiválóan megfelelt).

A projektmunka során az oktató az alábbi szempontok alapján értékeli a hallgató munkáját:

- önálló felkészülés mértéke
- előadókészség, az időkerettel történő gazdálkodás
- a bemutatott és elhangzott információk szakmaisága (érthetőség, érvelés, indoklás, gyakorlati haszon, logikusság, szaknyelv alkalmazása, tárgyi tudás)
- a diasor külleme és tartalma (tagoltság, felépítés, szemléletesség)

- a bemutatott ismeretanyag aktualitása (naprakészége, újszerűsége, korszerűsége)
- problémafelvető készség

Projektmunka témakörök:

1. Mechanikai hatásra keletkező sérülések - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
2. Égési sérülések - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
3. Marószerek okozta sérülések - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
4. Elektromosság okozta sérülések - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
5. Akasztás, zsinogelés, kézzel megfojtás - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
6. Koponya- és fejsérülések vizsgálata - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
7. Lövési sérülések vizsgálata - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
8. Tompa erőbehatás vizsgálata - különös tekintettel az idegenkezűség megítélésre
9. Sérülésmintázat közlekedési baleset sérültje esetén
10. Gyermekbántalmazásra jellegzetes sérülésmintázat igazságügyi orvosszakértői vizsgálata és megítélése
11. Orvos vizsgálat gyermekbántalmazás kapcsán, a klinikus szerepe a bizonyításban
12. Tömegszerencsétlenség esetén felmerülő orvosszakértői kérdések
13. Hirtelen halállal kapcsolatos igazságügyi orvosszakértői kompetencia és gyakorlati problémák
14. Maradandóság és súlyos egészségromlás megítélése
15. Halottvizsgálat menete a mindennapi orvosi gyakorlatban
16. Holttest személyazonosítása
17. Élő személy azonosítása
18. Egészségkárosodás megítélésének alapvető szabályai és buktatói
19. Egészségkárosodás megítélése két kiválasztott szervrendszer esetében
20. Fogyatékoság megítélése
21. Rokkantság megítélése
22. Igazságügyi orvosszakértői és klinikai szemlélet közötti eltérések
23. Igazságügyi pszichiátria
24. Egészségügyi dolgozó szakmai szabályszegése
25. A büntetőeljárás alapelvei, az orvos, mint terhelt, az orvos, mint tanú
26. A polgári per alapelvei, az orvos szerepe az eljárásban
27. A terhesség és szülés igazságügyi orvosszakértői megítélése
28. A nemi bűncselekmények orvosszakértői megítélése
29. Harapási nyomok szakértői szemmel
30. Személyazonosítás fogazat alapján
31. Betegtájékoztató
32. Életvégi döntések, orvosi dilemmák
33. Az orvosszakértő jogai és kötelezettségei
34. Hatósági és igazságügyi boncolás jelentősége és alkalmazása
35. Halál időpontjának megállapítása
36. Vitális jelek értékelése
37. Sérültek testi vizsgálata a láttelel elkészítéséhez
38. Az újraélesztés okozta sérülések elkülönítése az egyéb élőben keletkezett sérülésektől
39. A halottvizsgálatot végző mentőtiszt kompetenciái, gyakorlati problémák a halottvizsgálat során
40. Csecsemőkori hirtelen halál megítélése, megállapítása
41. Mérgezés bizonyításának gyakorlati lehetőségei és módszerei
42. Genetikai vizsgálatok jogi és etikai kérdései

43. Igazságügyi szövetség
44. Egészségügyi ellátás visszautasítása
45. Az eutanázia nemzetközi megítélése
46. Tájékoztatás és beleegyezés sürgős szükség esetén
47. A beleegyező nyilatkozat tartalma egy kiválasztott beavatkozás kapcsán (eltérő adattartalom az egyes egészségügyi szolgáltatóknál)
48. Egyéb téma hallgató javaslat alapján (külön kérelemhez és engedélyhez kötött témaválasztás)

A hallgató a fent részletezett témalista alapján rövid, legfeljebb 10 perces prezentációt készít, melyet az előre meghatározott vizsgaidőpontokban a vizsgáztató számára bemutat. A prezentációt követően a hallgatónak meg kell válaszolnia a vizsgáztató kérdéseit, majd ez alapján történik a végső osztályzat megállapítása (gyakorlati jegy: nem felelt meg / megfelelt / kiválóan megfelelt).

Az évközi számonkérések nem számítanak be a vizsga végső érdemjegyébe.

Jegymegajánlás nem lehetséges.

A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája, pontosan kijelölve, mely részük ismerete melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök, tanulmányi segédanyagok, egyedi vagy csoportos hallgatói konzultációs lehetőség, amennyiben van:

Típus	Kötelező-e	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve	Link
	igen	Sótonyi Péter	Igazságügyi orvostan tankönyv	Semmelweis Kiadó	2022	
	igen					https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200007.nem
	igen	Országos Igazságügyi Orvostani Intézet	16. sz. módszertani levél	Országos Igazságügyi Orvostani Intézet	1998	
	igen					https://itc.semmelweis.hu/moodle/login/index.php

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma: